

VEM VAR GERDA PERSSON, KRUBBEMÖLLE?

Vad kan man få ut av det diplom som Gerda Persson fick 1947 från mejeriet, och som hänger kvar i köket på Krubbemölle? Jo att hon var en noggrann och renlig människa som förstod att behandla mjölken från sina kossor så att kontrollassistenten på mejeriet blev nöjd och glad. Inte många nu levande personer i Vitaby kommer ihåg henne! Men vid ett besök på en friluftsgudstjänst vid Krubbemölle blev jag kontaktad och ombedd att hjälpa till med identifieringen. Kanske kan jag räta ut en del frågetecken?

Gerda Persson föddes 1884 i Vanstad. Resultatet av en tidig förälskelse, med en för mig okänd man, blev en pojke, och som döptes till Halvard. Det var hennes första barn. Halvard fanns med när hon senare träffade en annan man, liksom Gerda, också var född i Vanstad. Han hette Karl och var ett år äldre, och han blev den som därefter stod vid Gerdas sida i alla deras levnadsår. Tre flickor föddes med jämna mellanrum. Det var Herta, Iris och Thea. Thea var född 1915. Sedan gick det tio år innan sladdbarnet, Kalle föddes. Därefter var familjen klar tyckte Gerda och Karl. På krokiga vägar och via en del olika platser där det alltid fanns stora gårdar i närheten, där de ibland fick arbete bägge två, kom de 1929 till Krubbemölle. Flytten gick den gången från Linget i Brösarps ängar, och med de två yngsta barnen, som då var fyra och fjorton år gamla. Då hade Karl fått arbete som någon slags ”allt i allo” på Torups gods.

En gammal vattenmølla invid Mølleån, inte långt från Vitaby gamla kyrka blev deras nya bostad. Kvarnen stod sedan många år tillbaka obrukbar, men till møllan hörde också ett litet arrendjordbruk där Karl och Gerda kunde få extra sysselsättning och påspädning av sin ekonomi. Det var säkert en bidragande orsak till flytten.

Här gjorde Gerda en insats, bl. a i hushållet och som djurskötare, under tiden som Karl jobbade och slet på Torups gods. En stor, svart arbetshäst, tre kor och två grisar, samt några värphöns hade de, som alla fordrade passning varje dag,

En väl upptrampad stig gick från Krubbemölle till mejeriet, där de rullade med mjölkkanorna varje dag. Det var en genväg som gjorde att det inte blev så långt att gå. Det var en idyll, men det var också hårt arbete för dem båda ända tills det var dags för pension. I februari månad 1948 blev det auktion. Där gick både djur och lösöre under klubban. Därefter flyttade Gerda och Karl till ”stationen” (Vitaby). Där hade de köpt ett eget hus. Närmaste granne var då Sven Anderssons snickerifabrik. (Numera heter företaget Vitabytrappan). Den gamla

kvarnen stod sedan tom i mer än tre år och blev ganska förfallen innan hembygdsföreningen tog över skötseln.

Karl jobbade kvar vid Torup ännu några år, medan Gerda, med ålderns rätt kunde börja sitt pensionärliv. Under hösten 1967 gick Gerda bort och bara något år senare dog också Karl.

Ett arbetsamt liv var då över för dem båda.

Gerda och Karl var mina morföräldrar och deras yngsta dotter, Thea, var min mor. Faktum är att jag själv, som fyraåring var med till mejeriet någon gång under en sommarvistelse hos mormor och morfar. Det är fortfarande ett av mitt livs första minnen.

Det händer ibland att jag åker ner och kollar hur det ser ut vid möllan, och eftersom Albo Härads Hembygdsförening genom Vitaby Hembygdsring sköter tillsynen, försöker jag vara med vid deras verksamhet när det är möjligt.

Bo Stenfeldt, Kivik.